

Raportul asupra inflației nr 4, 2019

Consolidarea sectorului bancar

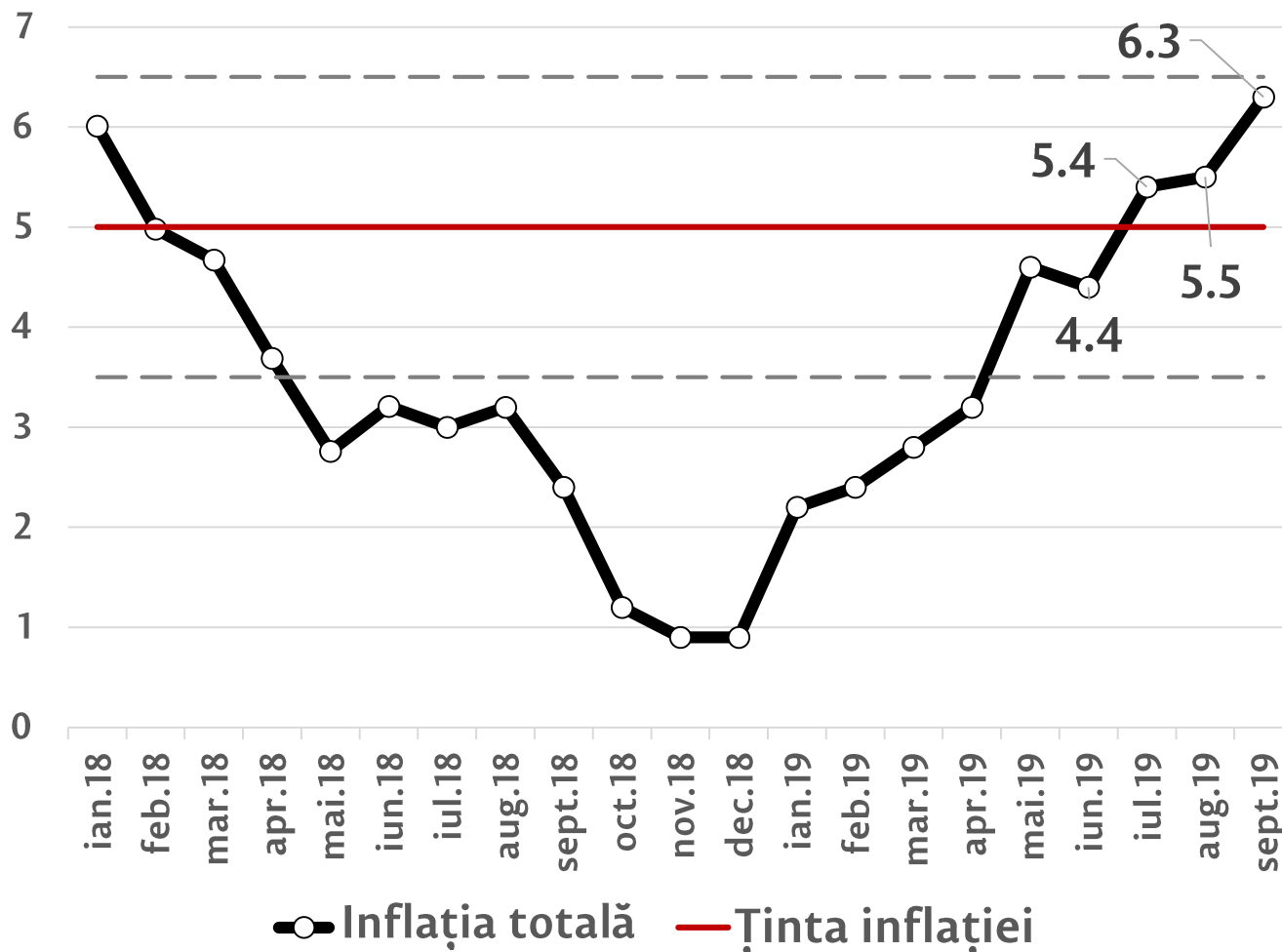
6 noiembrie 2019

Evoluția inflației

Inflația IPC (% , ritmuri anuale)

✓ Rata anuală a inflației s-a majorat până la **6.3%** în luna septembrie 2019;

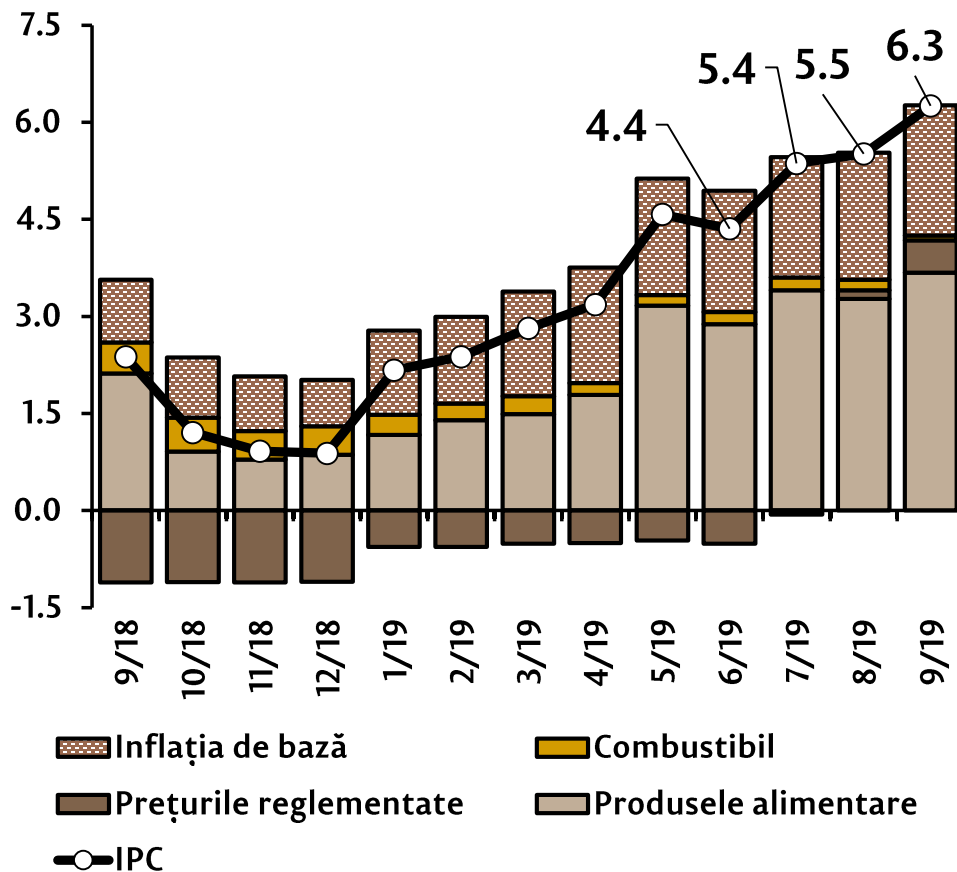
✓ Începând cu luna mai 2019 rata inflației s-a situat în intervalul 5.0% ± 1.5 p.p.

Sursa: BNS, BNM.

Ritmul anual al IPC (p.p.)

Contribuția componentelor (p. p.) la ritmul anual al IPC (%)

1. Prețurile la produsele alimentare în trimestrul III, 2019 3,5 p. p.

- Condiții adverse pentru unele categorii de fructe și legume în vara anului 2019;
- Majorarea prețurilor la bunurile procesate - primă reacție la ajustarea tarifului la energie electrică;
- Presiuni din partea cererii;

2. Inflația de bază 1,9 p. p.

- Șocuri sectoriale;
- Presiuni din partea cererii;

3. Prețurile reglementate 0,2 p. p.

- Majorarea tarifului la energia electrică din luna august 2019

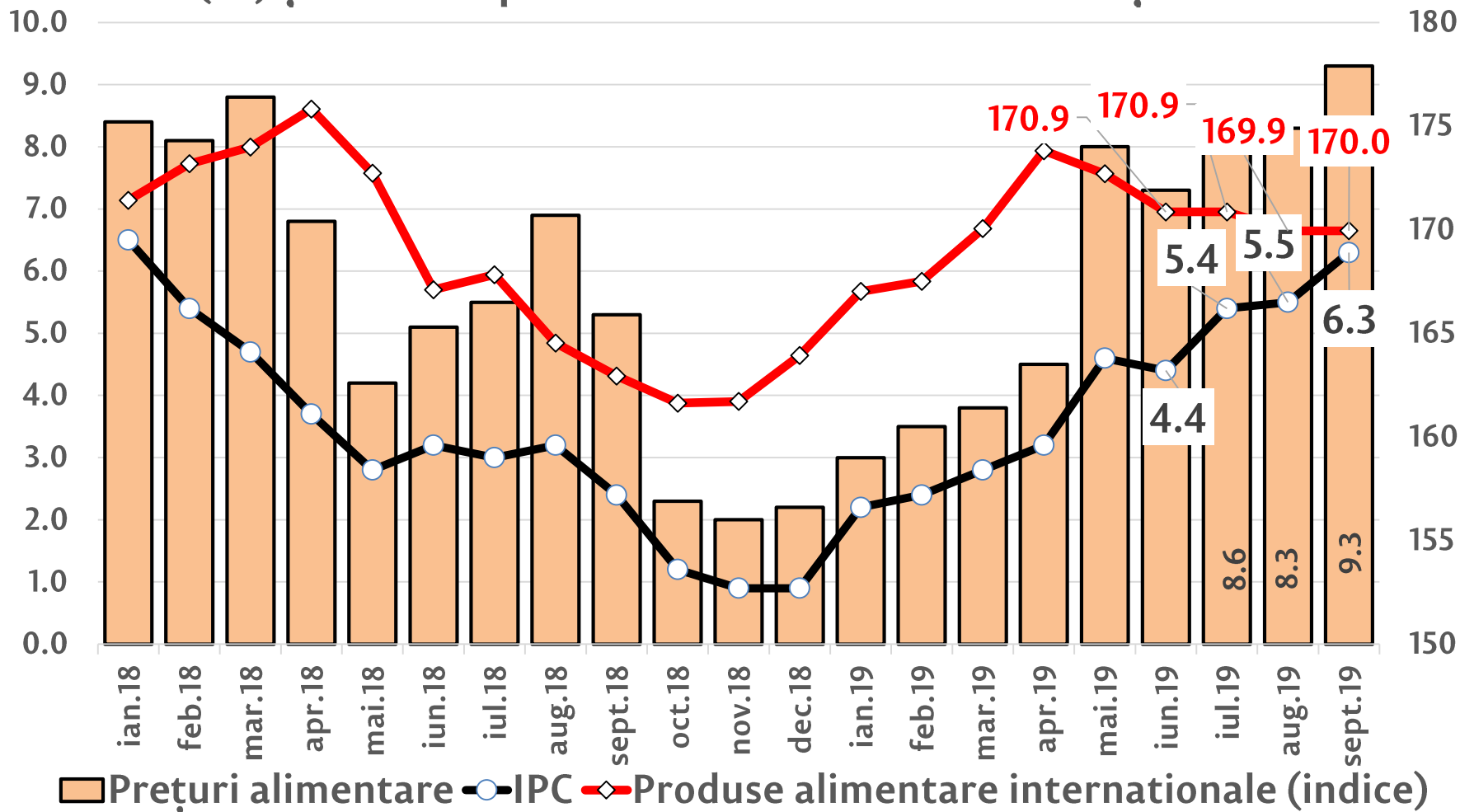

4. Prețurile la combustibil 0,1 p. p.

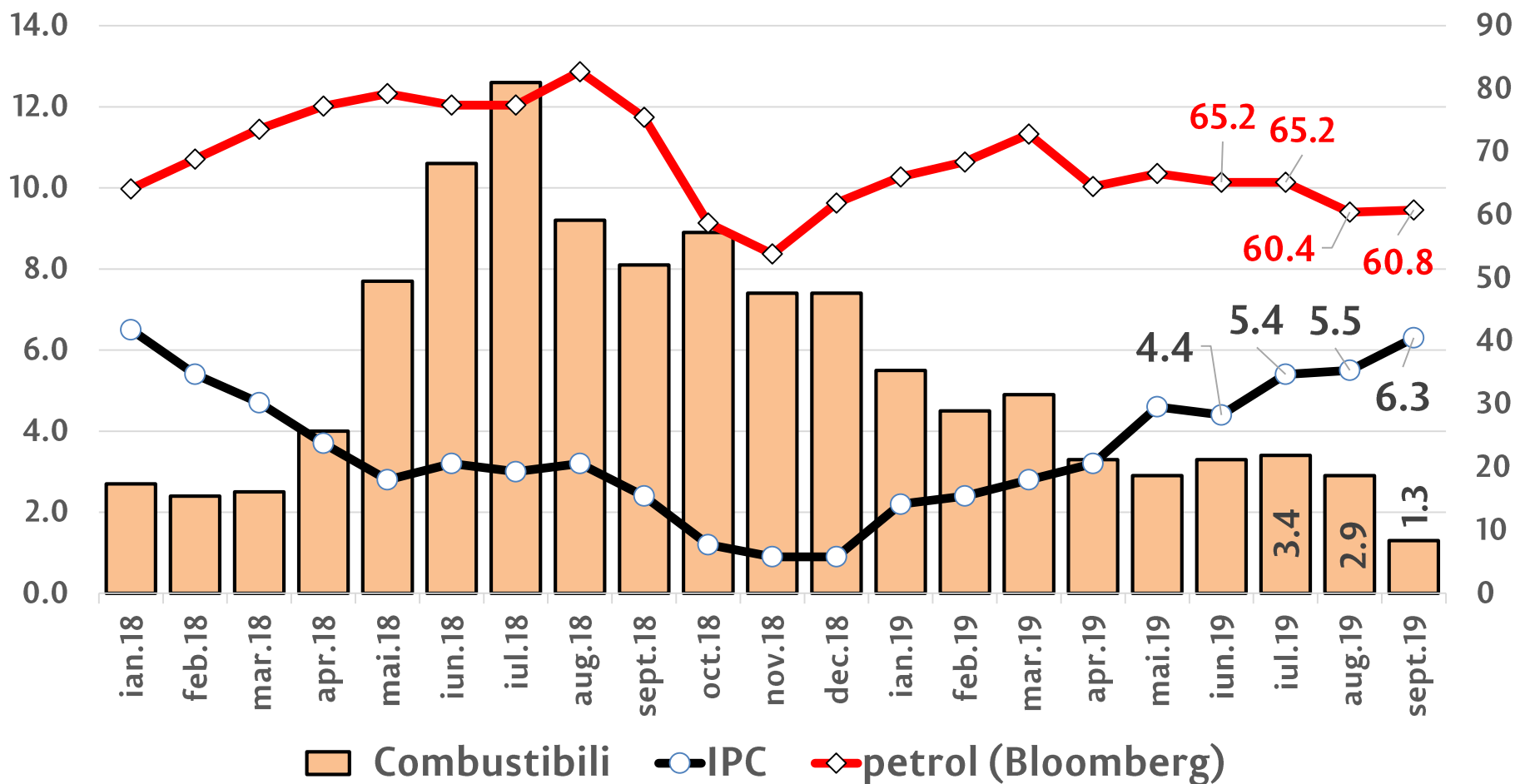
- Traiectoria descendentă a prețurilor la petrol din ultima perioada;
- Aprecierea monedei naționale;

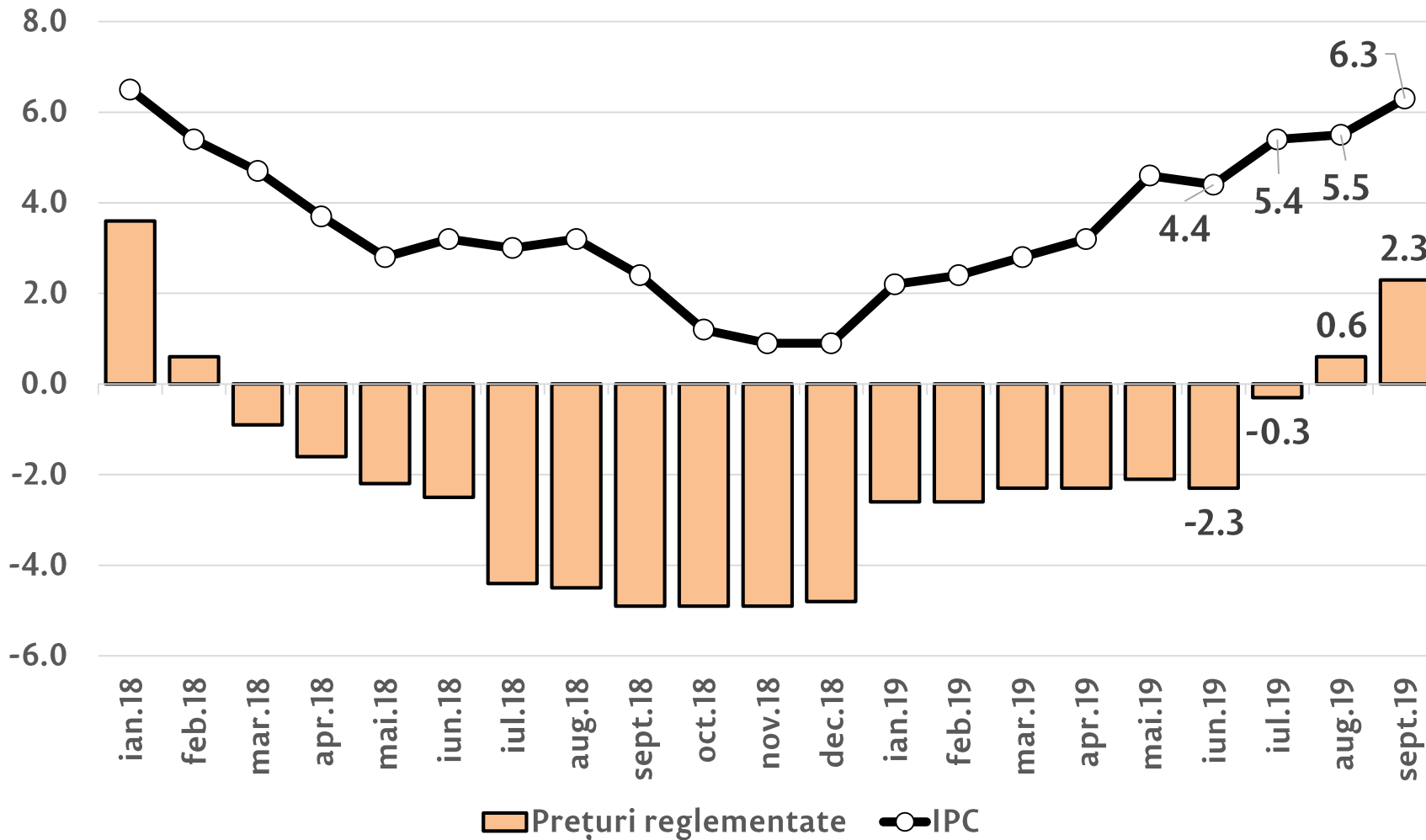
Ritmul anual al IPC, al prețurilor la produse alimentare (%) și Indicele produselor alimentare internaționale

Ritmul anual al IPC (%), al prețurilor la combustibili (%), al prețului internațional la petrol (USD per baril)

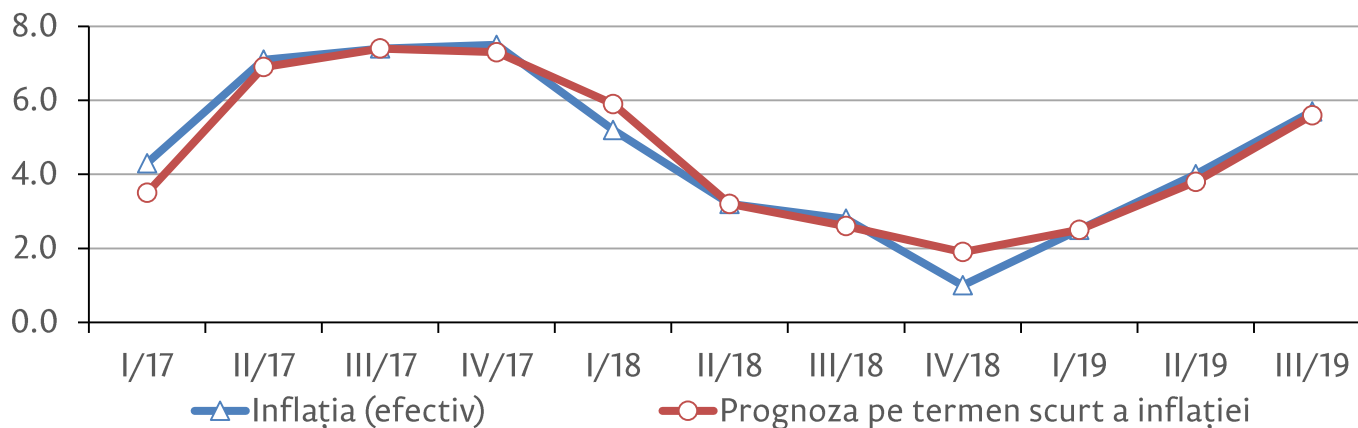
Ritmul anual al IPC, al prețurilor reglementate (%)

Compararea prognozei din RI nr. III, 2019 și evoluția inflației în trimestrul III, 2019

Evoluția ratei anuale a inflației și prognoza pe termen scurt, %

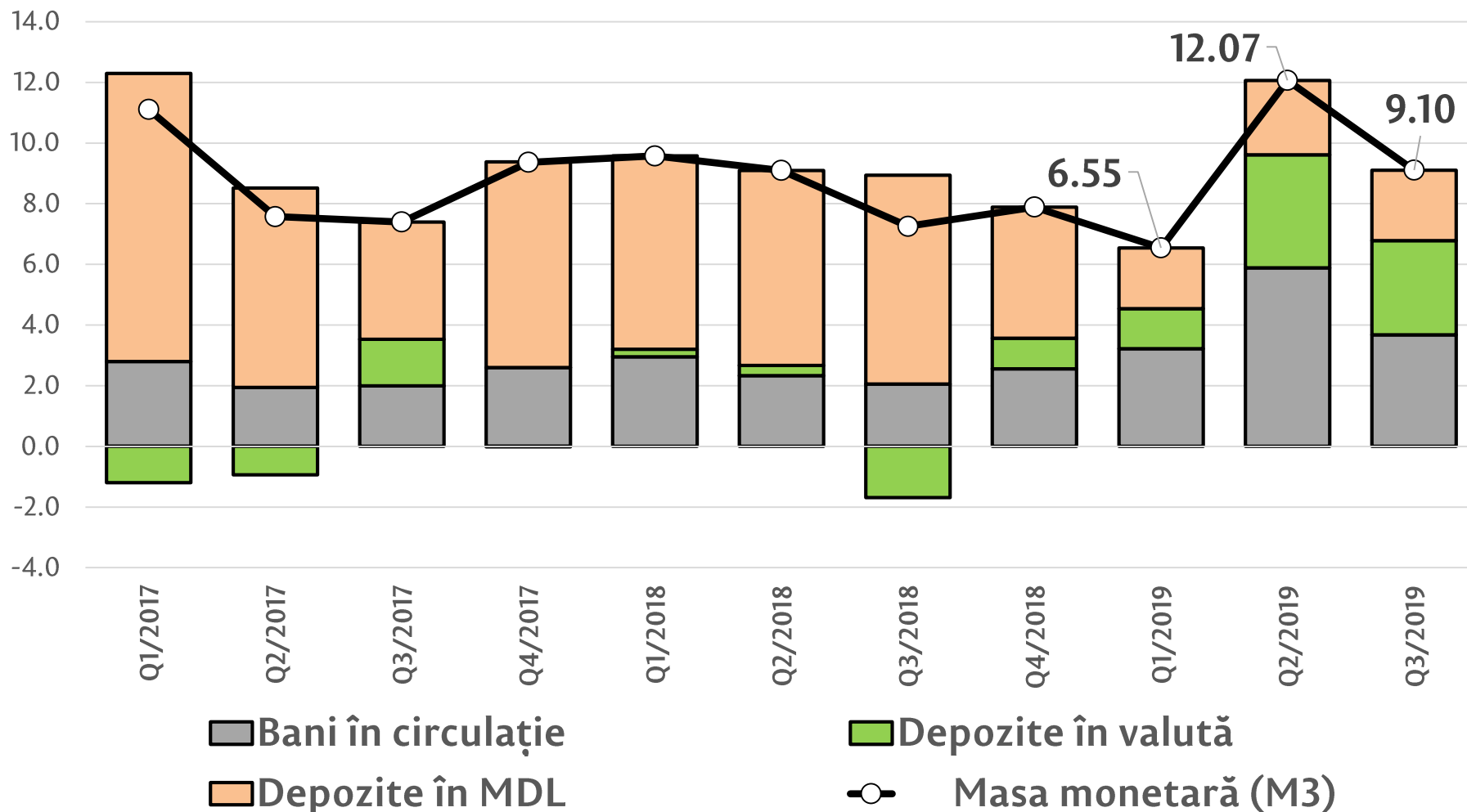
Sursa: BNS, BNM

Evoluția și prognoza IPC și a componentelor sale

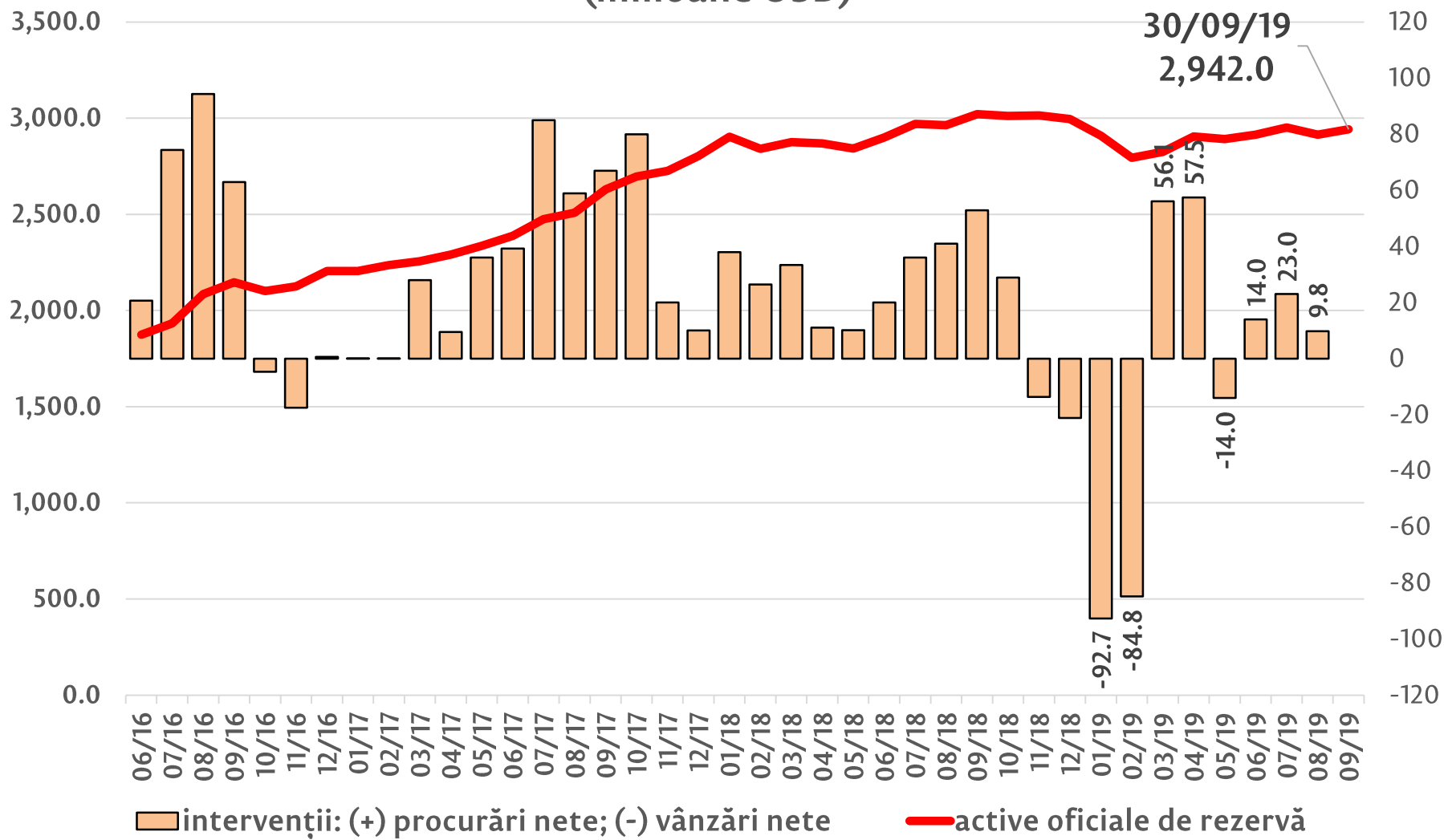
	Efectiv	Prognoză (RI nr. 3, 2019) Scenariul de bază	Abaterea datelor efective față de scenariul de bază
	tr. III, 2019/ tr. III, 2018	tr. III, 2019/ tr. III, 2018	
IPC	5,7	5,6	0,1
Inflația de bază	5,9	6,1	-0,2
Produsele alimentare	8,8	8,7	0,1
Prețurile reglementate	0,9	0,0	0,9
Combustibili	2,5	3,2	-0,7

Indicatorii monetari

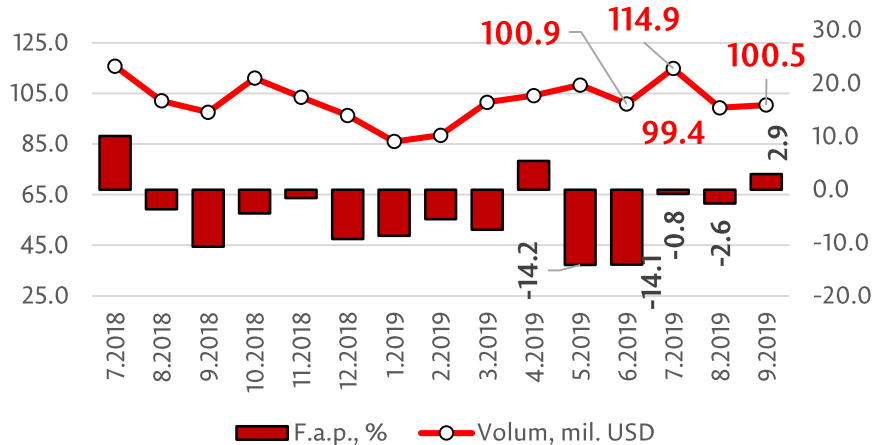
Contribuțiile în evoluția agregatului monetar M3 (%)

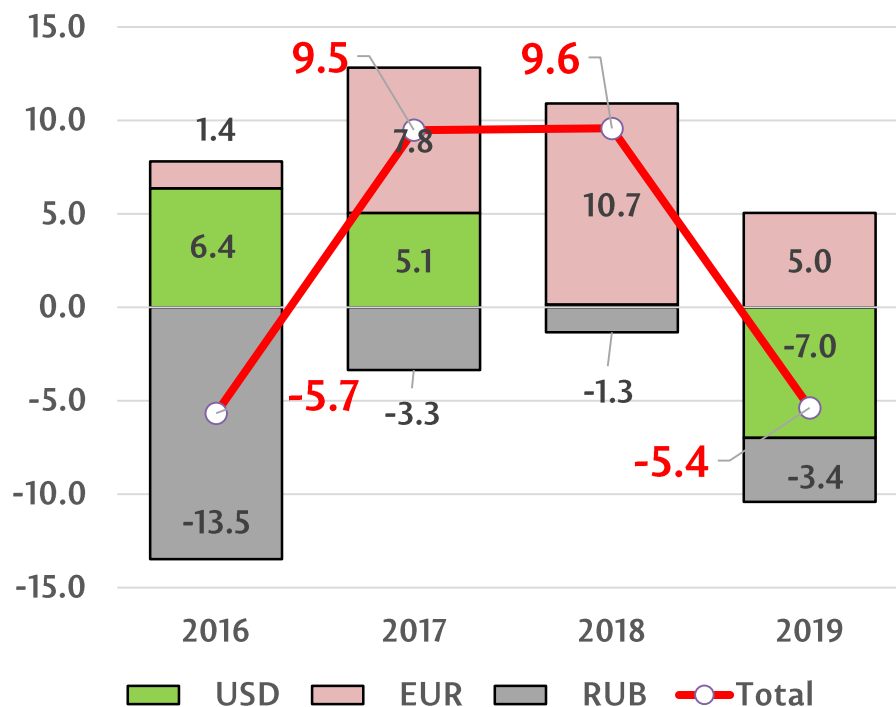
Evoluția activelor oficiale de rezervă (milioane USD)

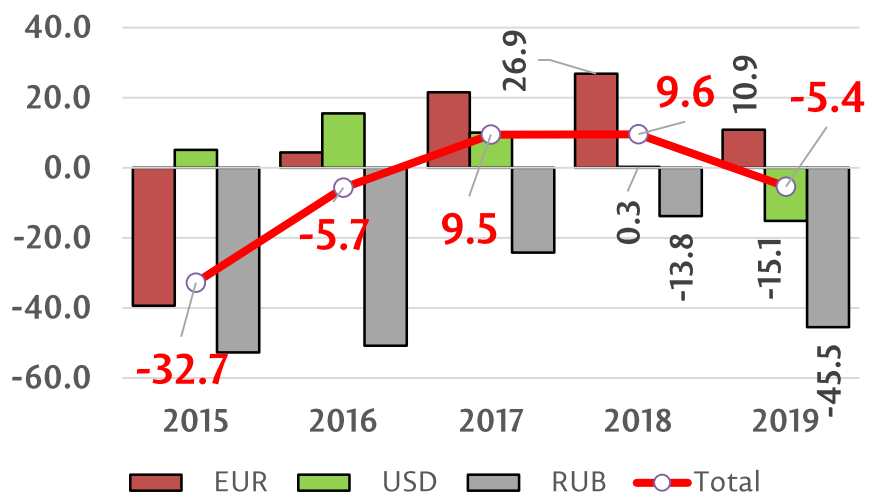
Transferuri de mijloace bănești din străinătate efectuate în favoarea persoanelor fizice

Contribuția valutelor la evoluția transferurilor, 9 luni, p.p.

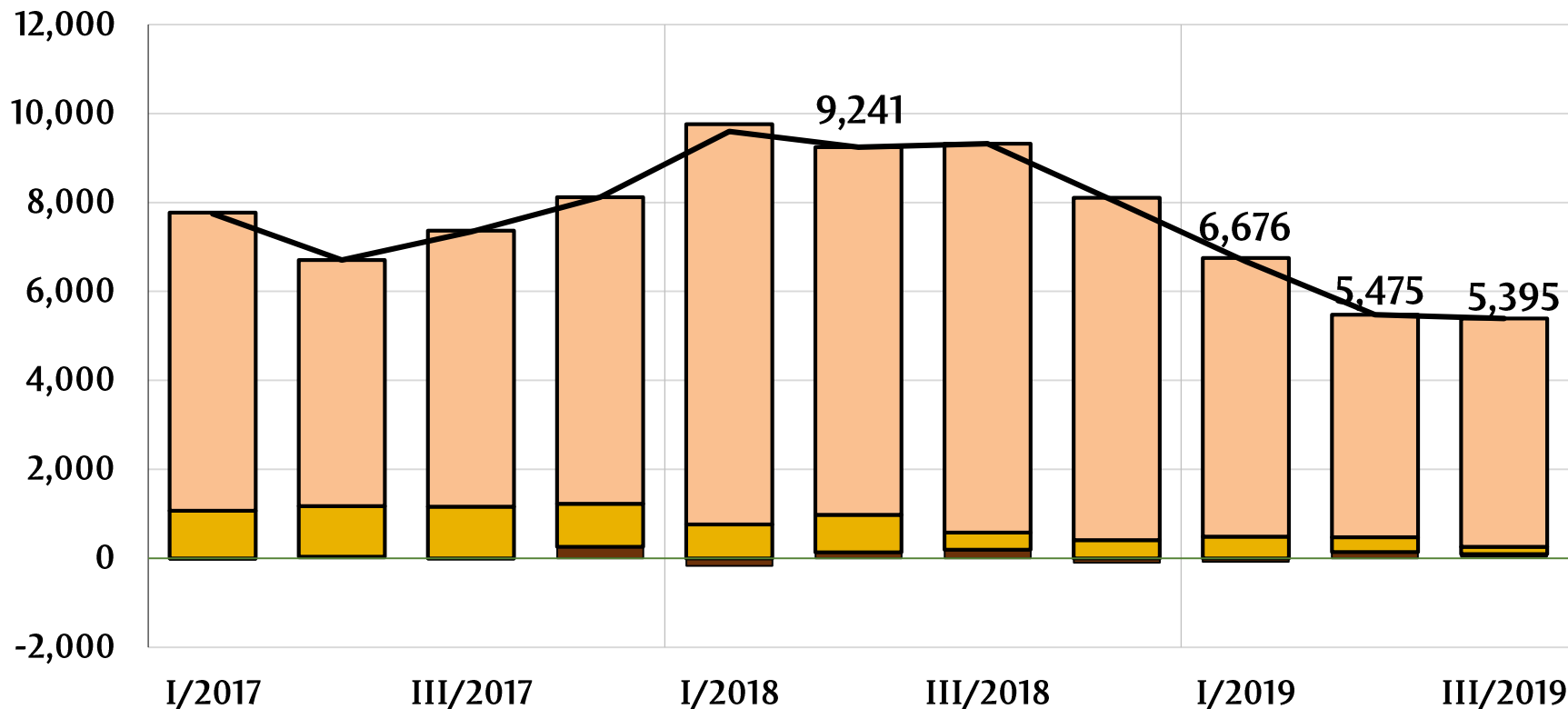

Evoluția transferurilor, 9 luni, f.a.p., %

Lichiditatea excesivă

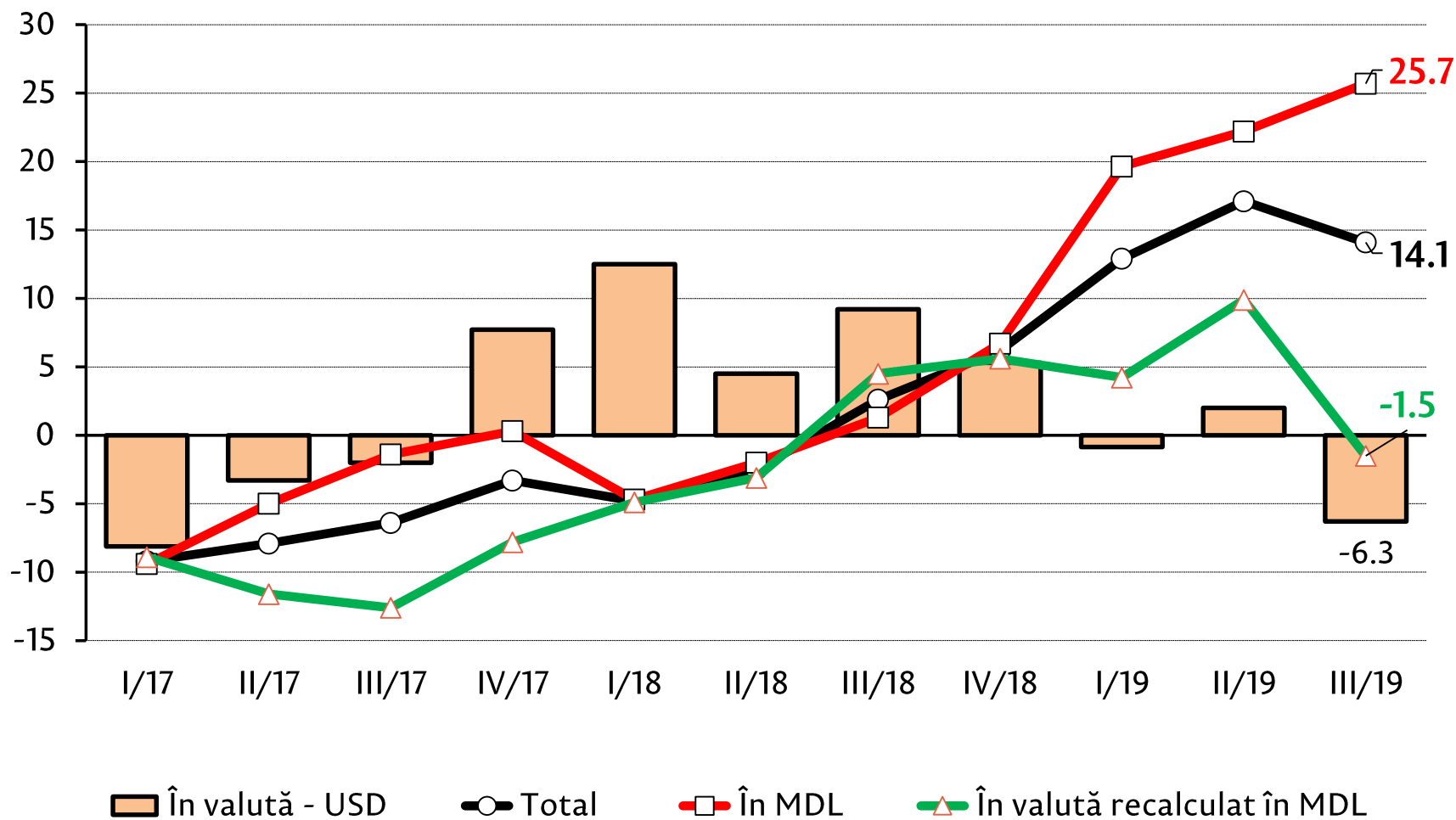
mil. MDL

■ CBN
 ■ Depozite overnight
 ■ Rezerve Excesive
 ■ VMS Repo
 — Lichiditatea excesivă

Sursa: calcule BNM.

Evoluția soldului creditelor, (% creștere anuală)

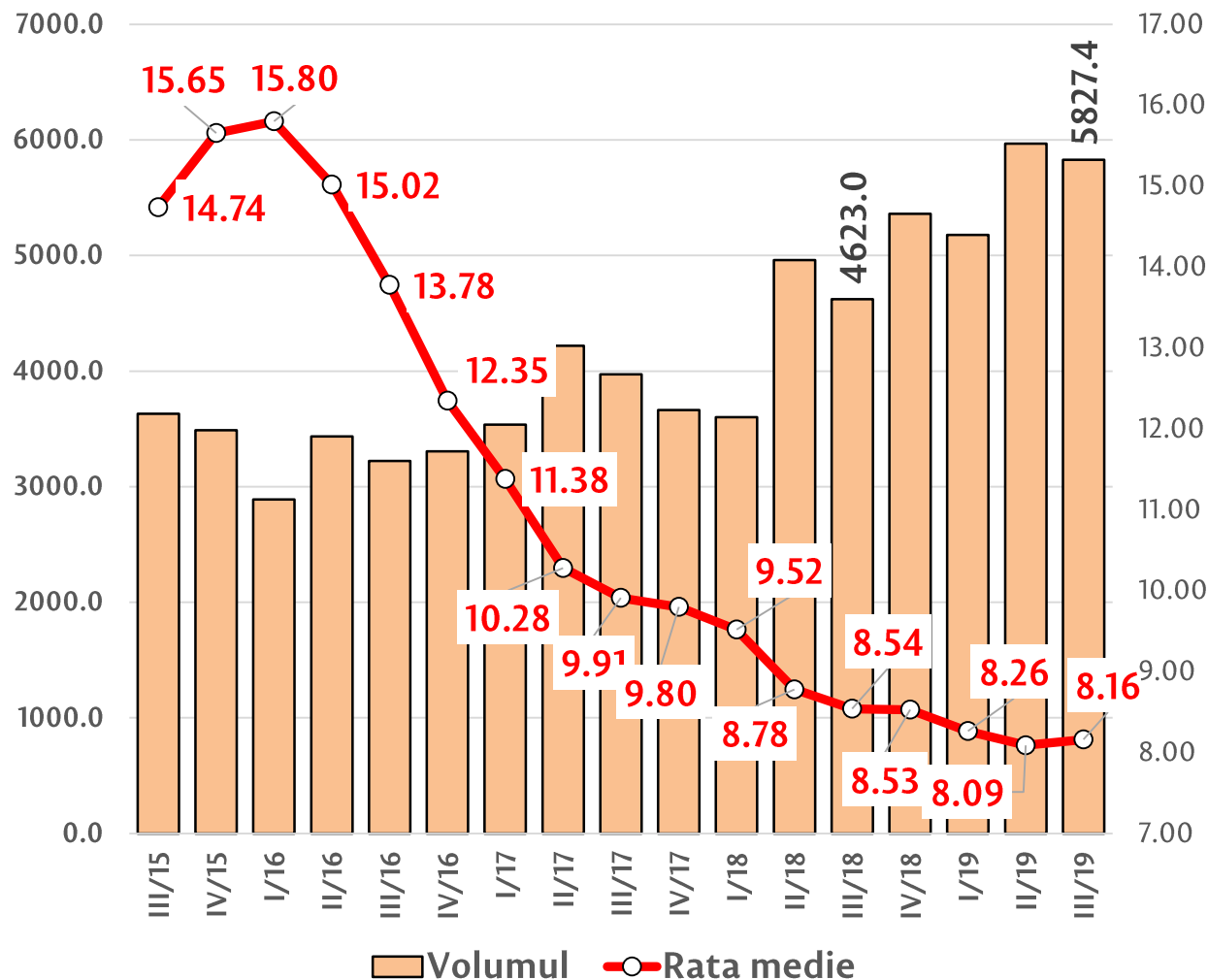

Creditele noi în MDL (trimestrial)

Majorarea cu **26.1%** a
creditelor noi
acordate în MDL în
T3/2019 comparativ
cu T3/2018

✓ Rata medie la
credite a înregistrat
8.16% în T2/2019

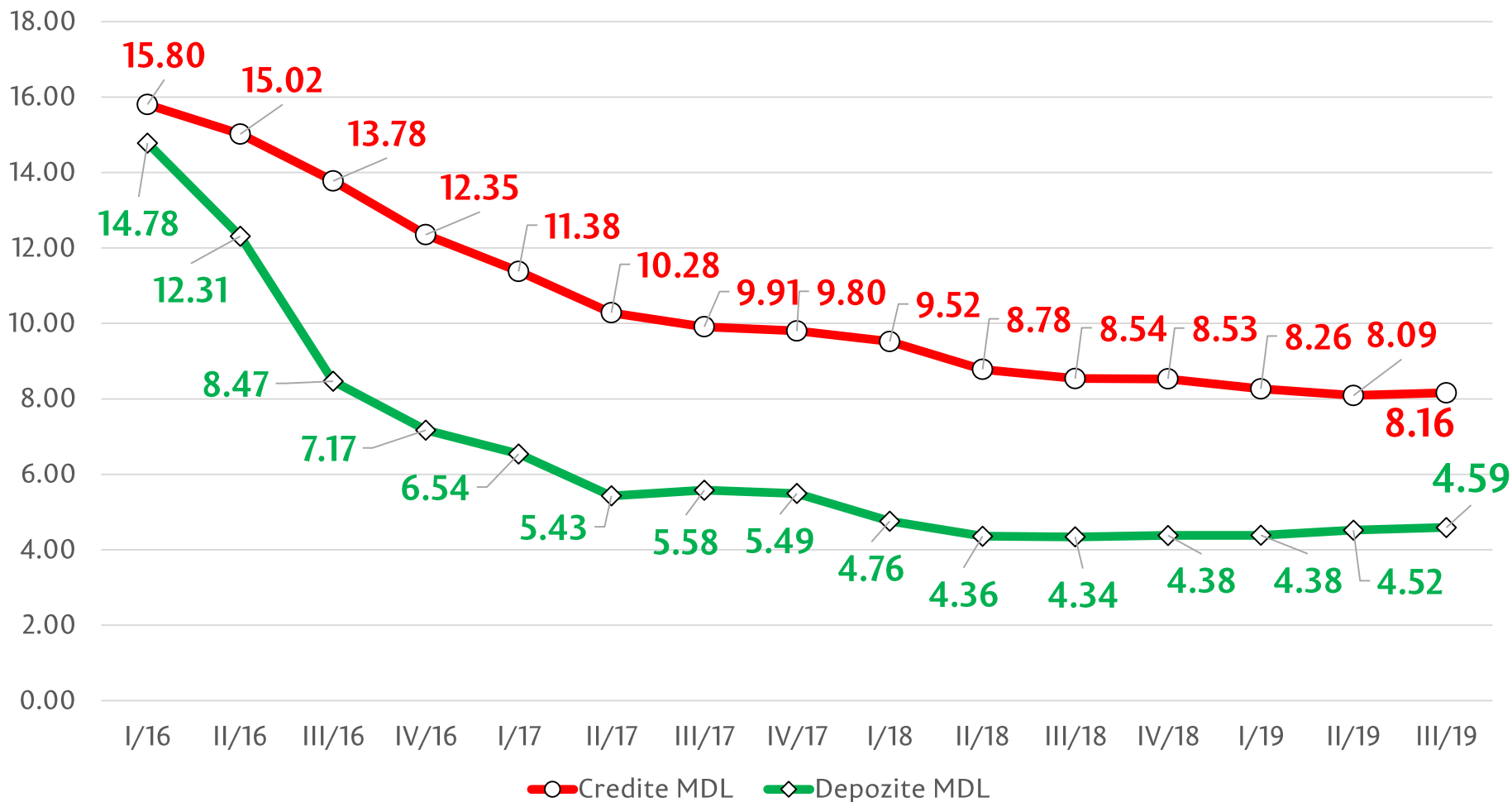
✓ Stabilizarea ratei
dobânzii ca reacție la
deciziile de politică
monetară

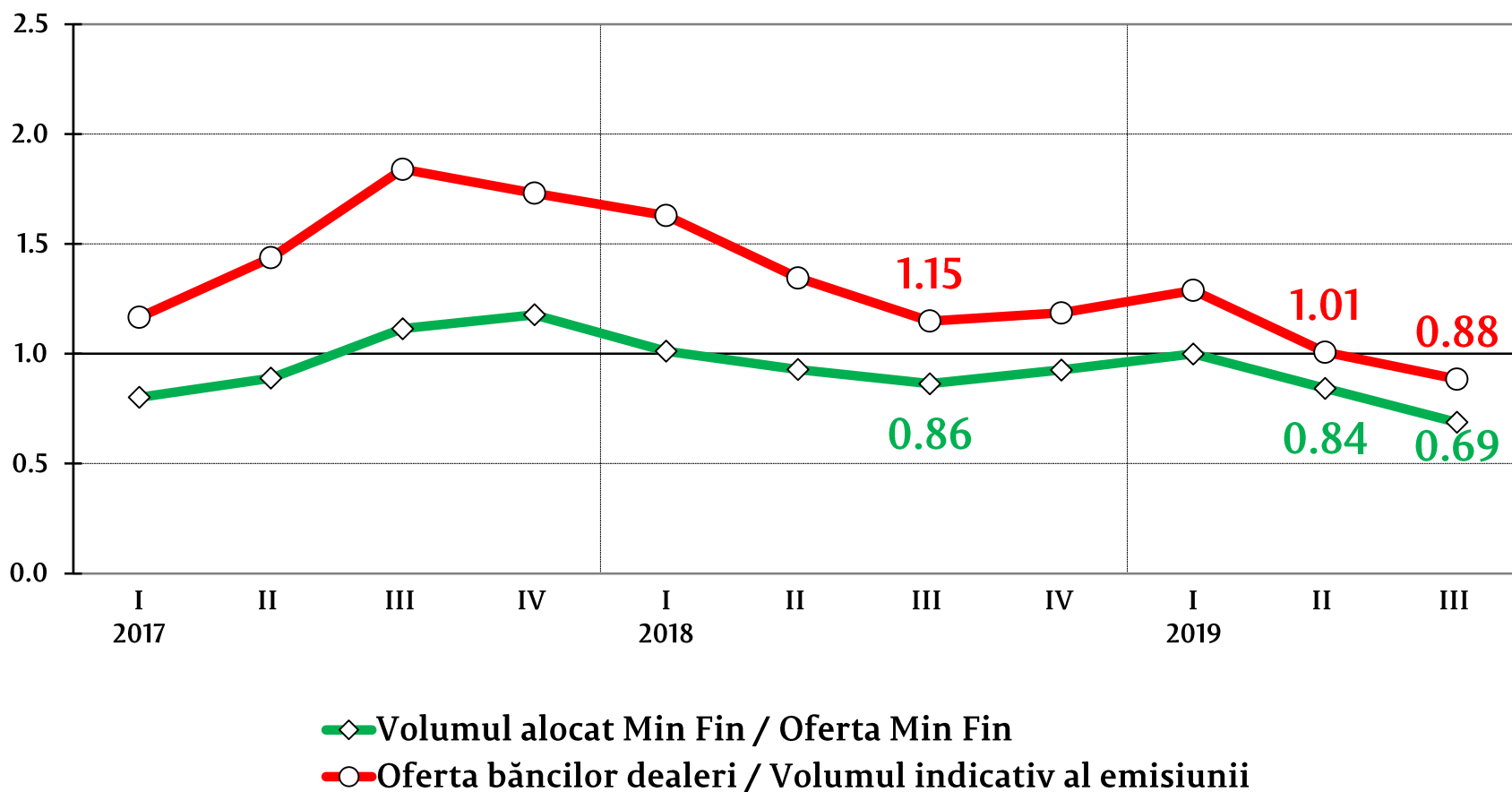
Ratele medii ale dobânzilor la volume noi acordate/atrase (%)

Ratele medii ale dobânzilor la volume noi acordate/atrase (%)

Sursa: BNM.

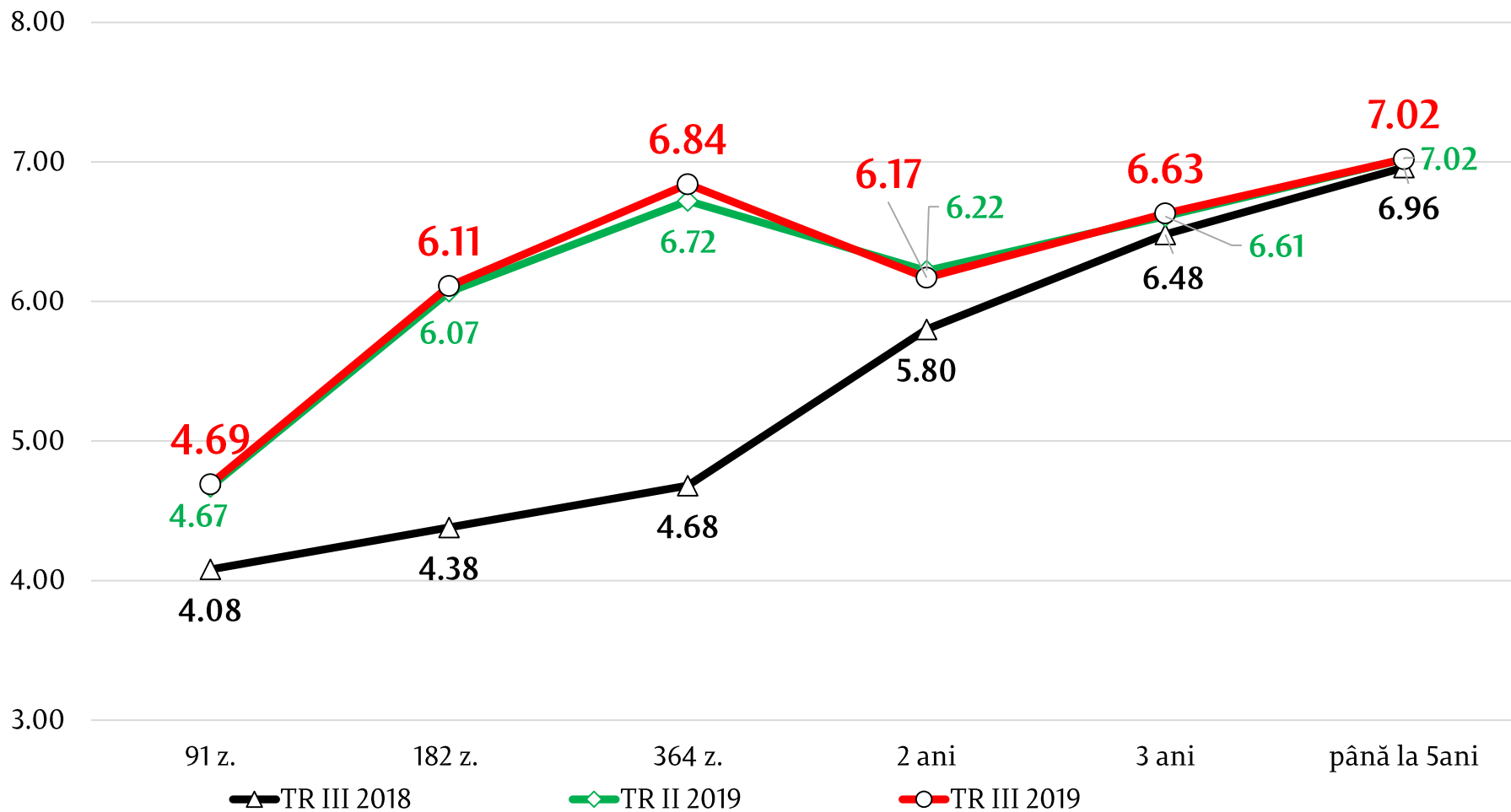
Raportul dintre cerere și ofertă pe piața primară a valorilor mobiliare de stat

Sursa: Min Fin, calcule BNM.

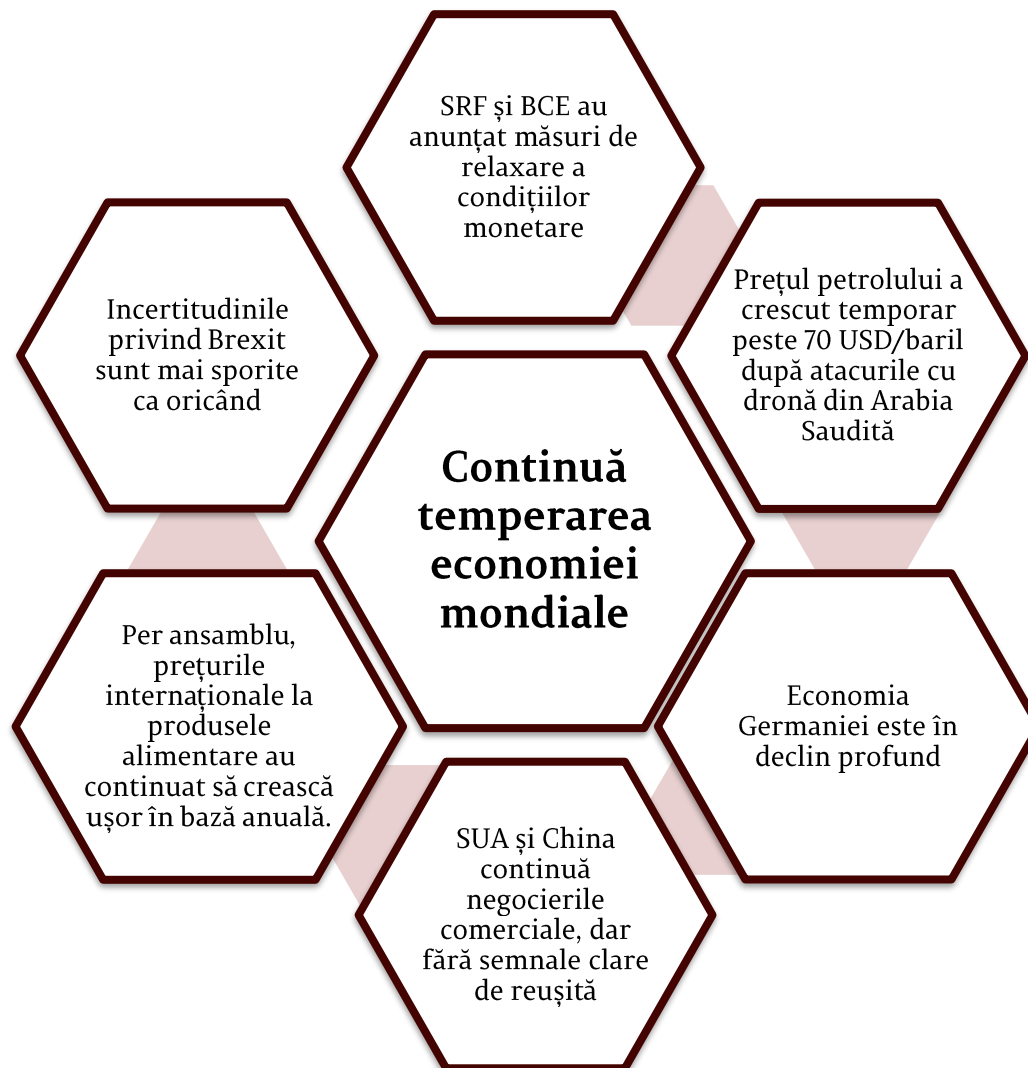
Curba randamentelor VMS, (%)

Sursa: Min Fin, calcule BNM.

Prognoza inflației pe termen mediu

Sumar / Evenimente externe 2019

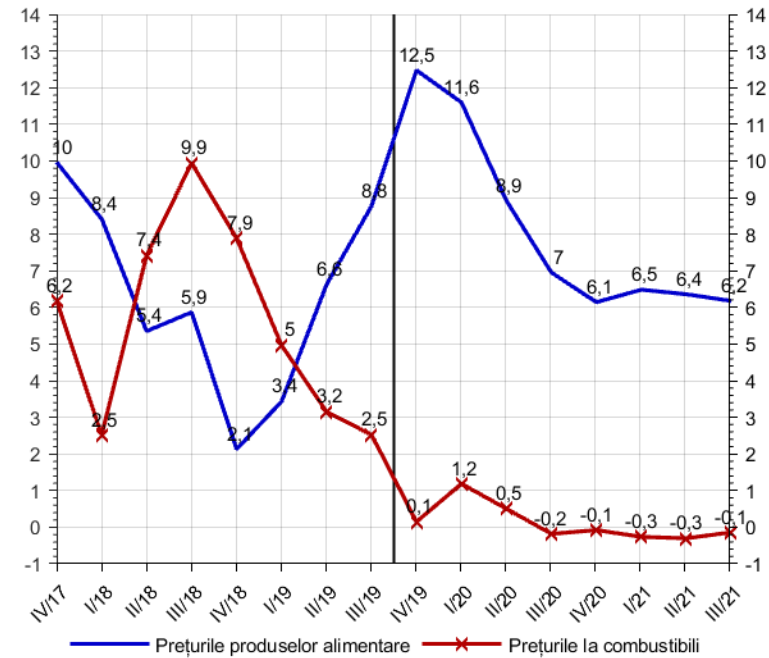
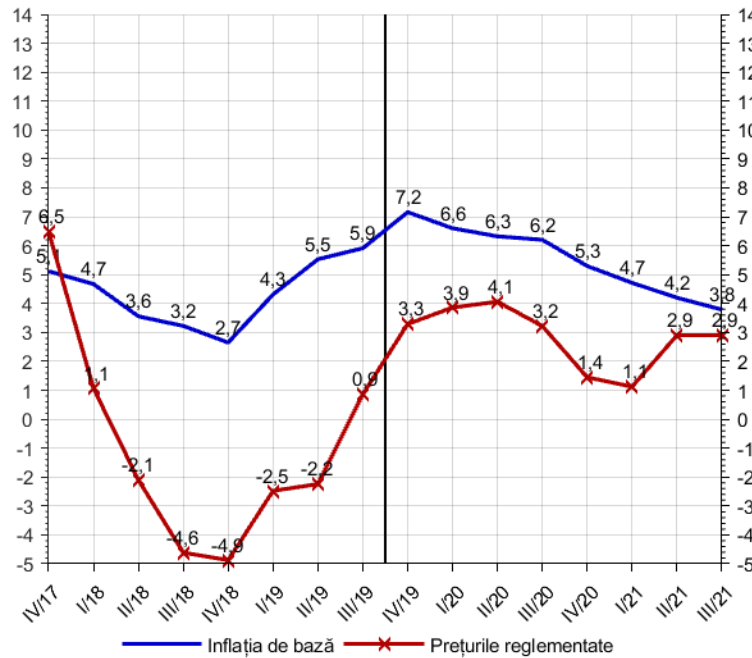

Ipoteze externe

	pp/% 2019	pp/% 2020	Iulie 2019		Octombrie 2019	
			2019	2020	2019	2020
Creșterea economică în zona euro, (%)	→0,0	↓-0,3	1,1	1,2	1,1	0,9
Creșterea economică în Federația Rusă, (%)	↓-0,4	↓-0,1	1,4	1,9	1,0	1,8
Inflația anuală în zona euro, (%)	↓-0,1	↓-0,2	1,3	1,4	1,2	1,2
Inflația anuală în Federația Rusă, (%)	↓-0,2	→0,0	4,9	4,1	4,7	4,1
EUR/USD	↓-0,9	↓-3,4	1,13	1,16	1,12	1,12
USD/RUB	↑0,6	↑2,0	64,7	64,8	65,1	66,1
Euribor, (%)	↓-0,1	↓-0,1	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4
Prețul petrolului Urals, (dolari SUA/baril)	↓-3,1	↓-7,9	64,8	62,3	62,8	57,4
Gaz natural, (USD/m ³)	↑1,2	↓-4,7	229,1	215,4	231,8	205,3
Creșterea cotațiilor la produsele alimentare, (%)	↓-1,0	↓-1,0	2,9	5,4	1,9	4,4

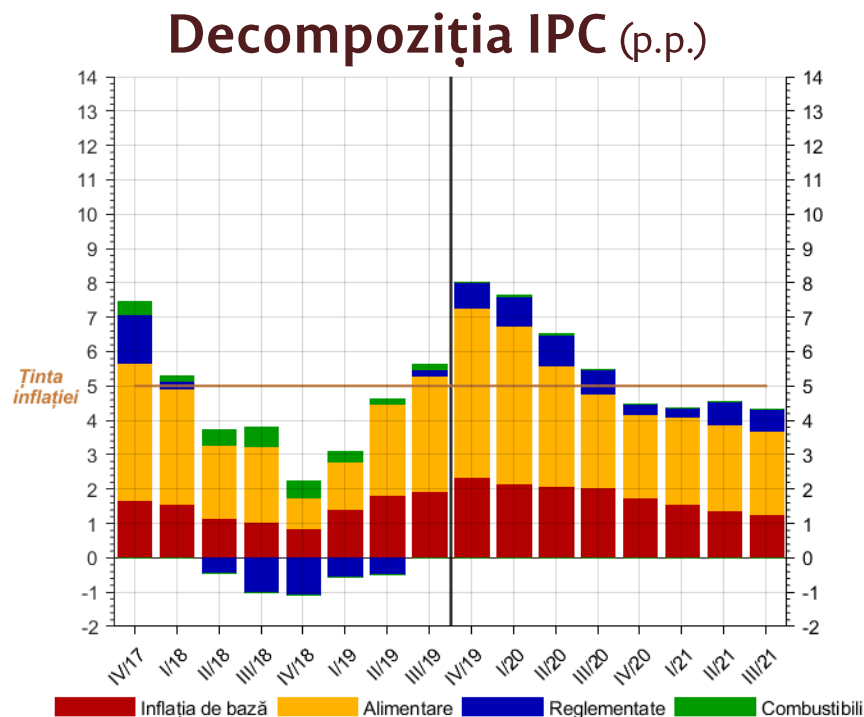
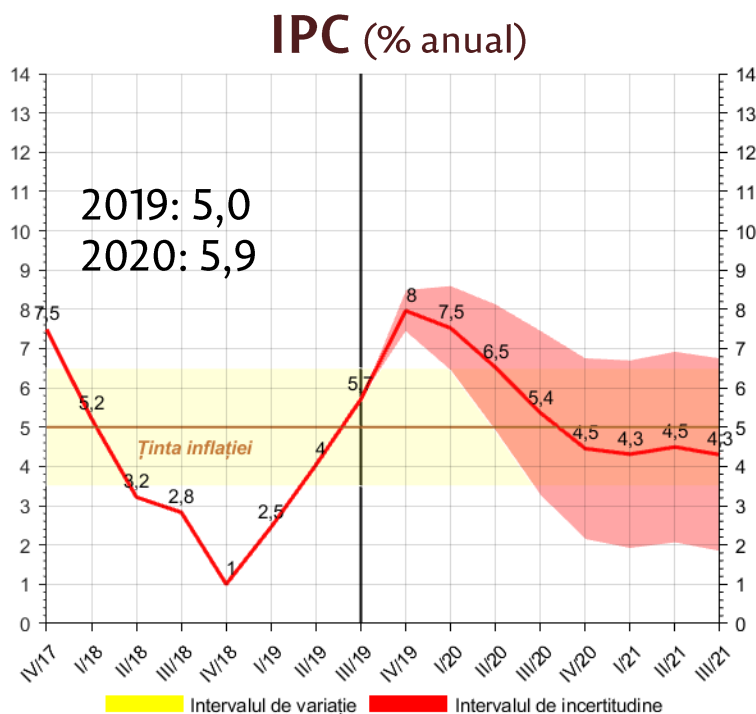
Sursa: Consensus Forecast, Bloomberg, calcule BNM

Componente IPC (% anual)

- **Inflația de bază** va spori până la sfârșitul anului curent, după care se va diminua încontinuu până la sfârșitul orizontului de prognoză.
- Ritmul anual al prețurilor **reglementate** va înregistra creșteri relativ joase pe întregul orizont de prognoză.
- Ritmul anual de creștere a prețurilor **produselor alimentare** va spori semnificativ la finele anului curent, ulterior va scădea până la finele anului viitor, după care, spre finele orizontului de prognoză se va menține relativ constant.
- Prețurile la **combustibili** vor stagna cu excepția începutului anului viitor.

Componente IPC (% anual)

- **Rata anuală a inflației** va crește în anul curent, după care se va diminua continuu până la sfârșitul anului 2020 și, ulterior, se va stabili în proximitatea țintei inflației spre sfârșitul orizontului de prognoză.
- Sporirea **inflației** până la finele anului 2019 va fi cauzată de evoluția componentelor IPC, și în special **prețurilor produselor alimentare, inflației de bază și prețurilor reglementate. Prețurile la combustibili** vor contribui nesemnificativ.

Reformele din sectorul bancar
al Republicii Moldova

**CONSOLIDAREA
SECTORULUI BANCAR**

Reformele derulate de BNM

▪ Programul cu FMI și Banca Mondială (din noiembrie 2016)

- ✓ Transparentizarea acționariatului bancar / Vânzarea acțiunilor cu drepturi aferente suspendate/ Ieșirea din intervenția timpurie
- ✓ Evaluarea fenomenului de creditare a părților afiliate / Eliminarea practicilor abuzive
- ✓ Consolidarea financiară a sectorului bancar / Capitalizarea adecvată / Reducerea creditelor neperformante
- ✓ Crearea Depozitarului Central Unic / Transferarea operațiunilor cu valorile mobiliare
- ✓ Fortificarea independenței BNM

GOOD
GOVERNANCE
FUND

▪ Implementarea Acordului de Asociere cu UE și a Acordului AMF

- ✓ Modificarea cadrului legislativ și transpunerea Directivelor UE (Proiect Twinning finanțat de UE)
- ✓ Implementarea cadrului de reglementare în baza principiilor Basel III
- ✓ Regimul de confidențialitate pentru supravegherea bancară a fost evaluat de ABE ca fiind echivalent cu cerințele UE
- ✓ BNM a aderat la Memorandumul de cooperare dintre ABE și autoritățile de supraveghere bancară SEE
- ✓ Fortificarea Fondului de Garantare a Depozitelor
- ✓ Transpunerea principiilor CSB/FT în cadrul de reglementare

▪ Reforme interne

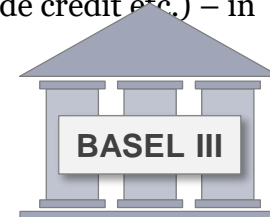
- ✓ Reorganizarea funcțiilor/optimizarea resurselor umane/ automatizarea IT

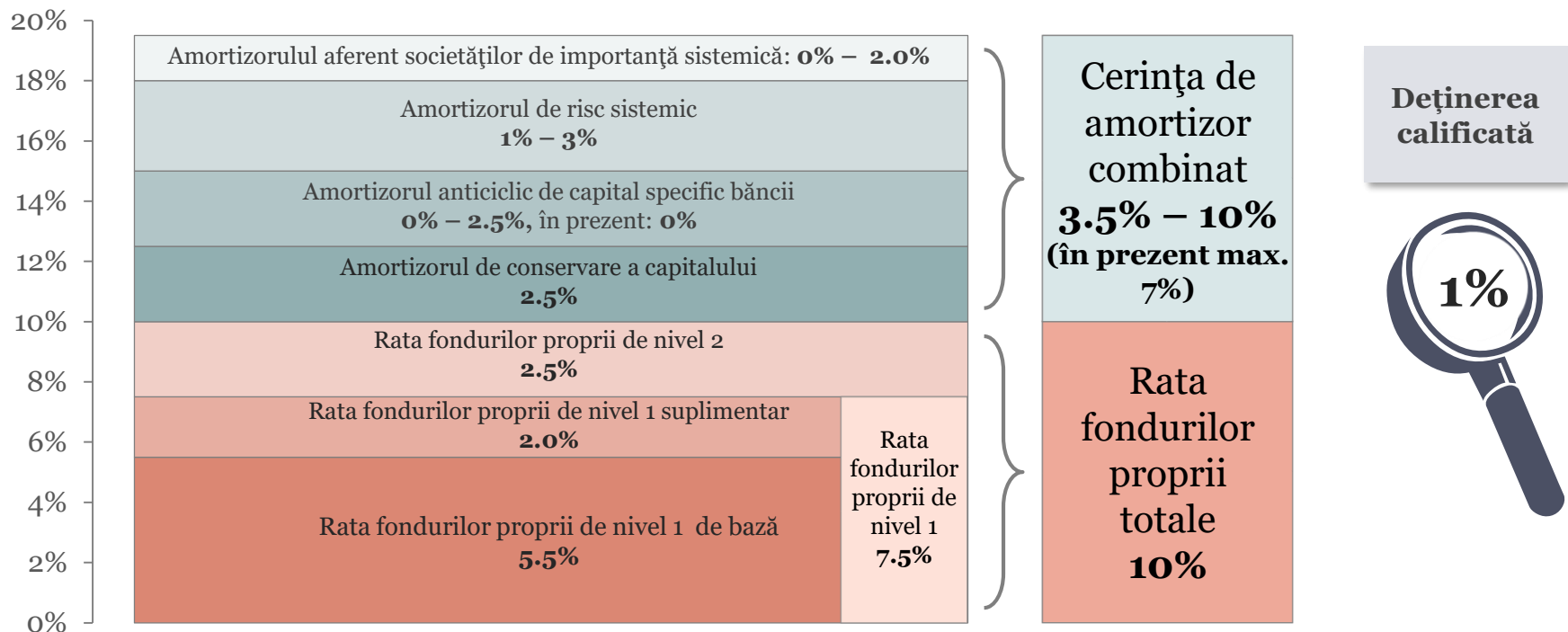

Consolidarea legislației bancare

- **Noua lege bancară** - transpune CRD IV / CRR – în vigoare începând cu 1 ianuarie 2018
 - ✓ Noile rapoarte FINREP - începând din martie 2018.
 - ✓ Regulamentele principale (privind fondurile proprii, amortizoarele de capital, tratamentul riscului de credit etc.) – în vigoare din iulie 2018.
 - ✓ Instrucțiunea COREP - în vigoare din iulie 2018.
 - ✓ Regulamentul privind governanța internă și gestionarea riscurilor - în vigoare din iunie 2017.
 - ✓ ICAAP și SREP începând din 2019.
 - ✓ Alte reglementări vor fi adoptate treptat în 2019 și 2020.
- **Legea privind redresarea și rezoluția băncilor** – transpune directiva EU (BRRD) – în vigoare din 4 octombrie 2016
- **Legea privind garantarea depozitelor** – adoptată de Parlamentul RM în data de 1 noiembrie 2018, cu punerea în aplicare începând cu 2020
 - ✓ Majorarea plafonului de garantare a depozitelor până la MDL 50,000 (~EUR 2,500).
 - ✓ Extinderea aplicabilității legii asupra depozitelor persoanelor juridice și stabilirea primei de risc pentru bănci.
- **Legea cu privire la combaterea spălării banilor și finanțării terorismului** - transpune Directiva UE 2015/849 - intrată în vigoare de la 23 februarie 2018
- **Legea cu privire la serviciile de plată și moneda electronică** – transpune integral Directiva UE 2007/46/EC din data de 12 octombrie 2018

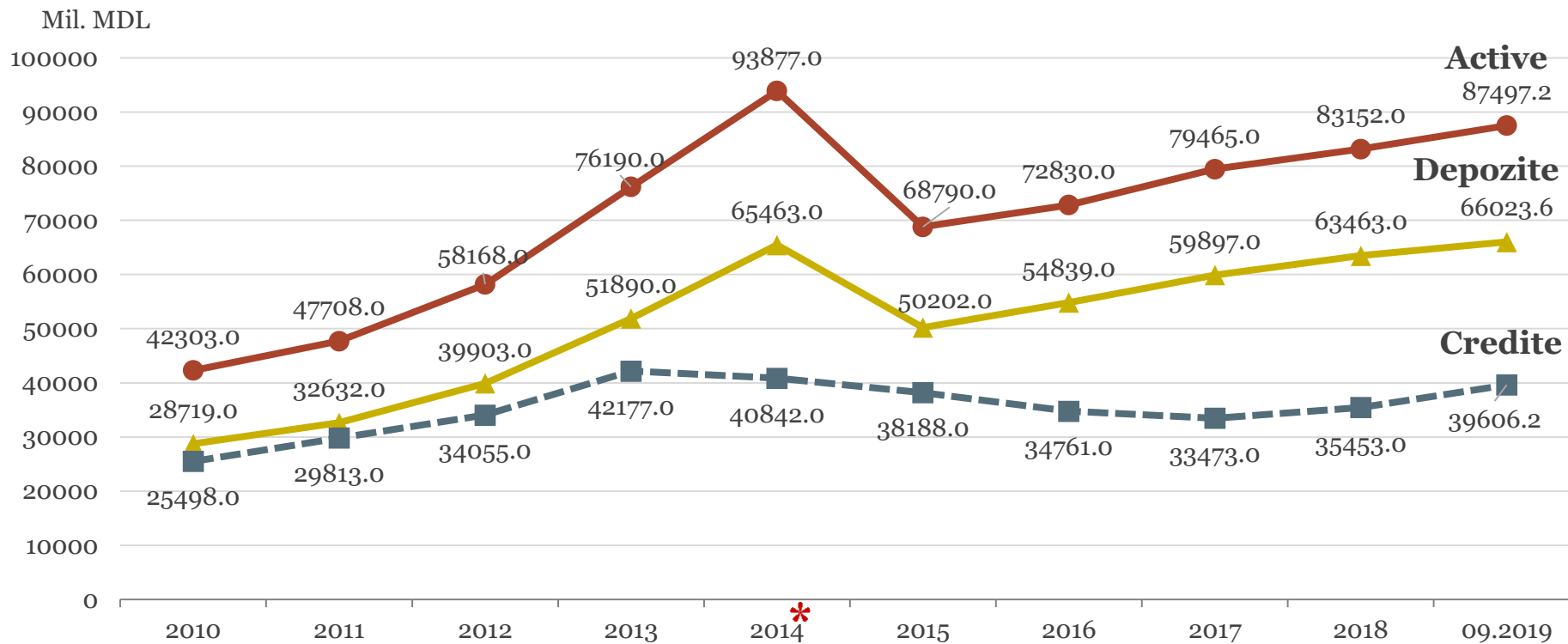

Cerințe de capital pentru bănci (Basel III)

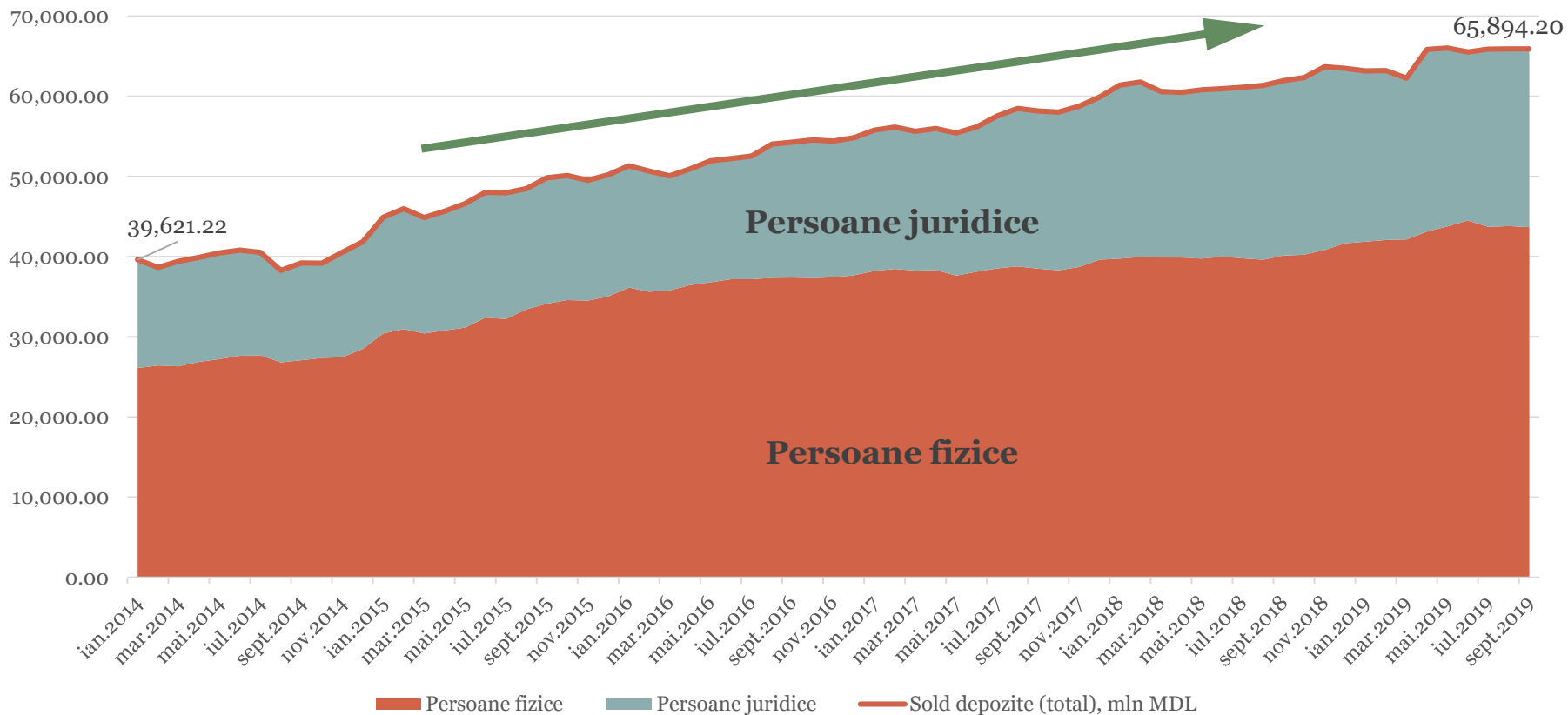
Principali indicatori bancari

* - Până în 2014 inclusiv Banca de Economii, Banca Socială și Unibank până la începerea lichidării lor în octombrie 2015.

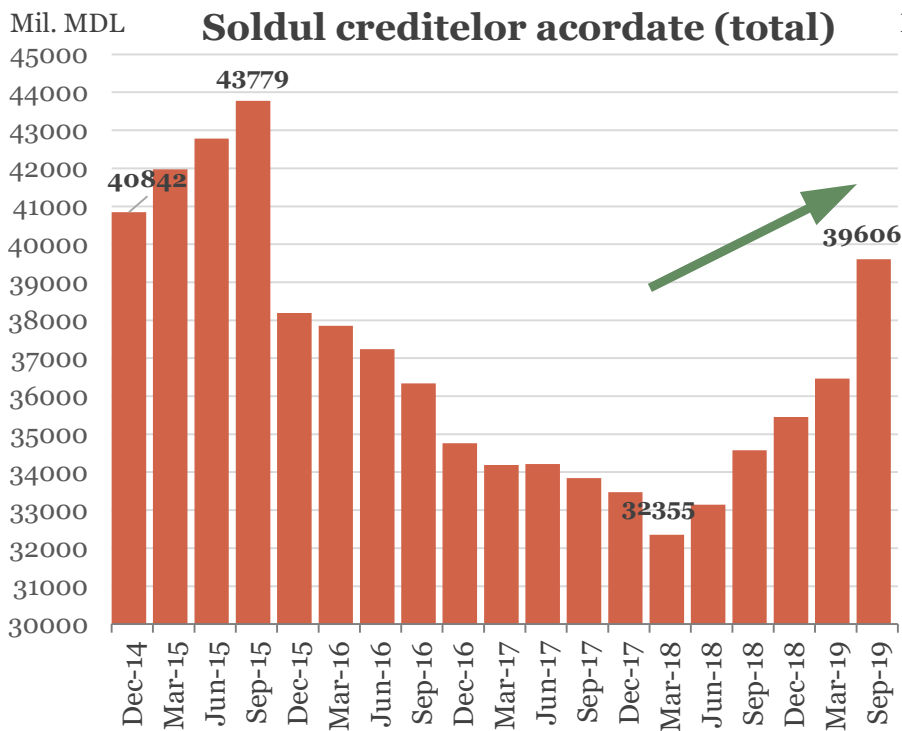
Evoluția soldului depozitelor (mil. MDL)

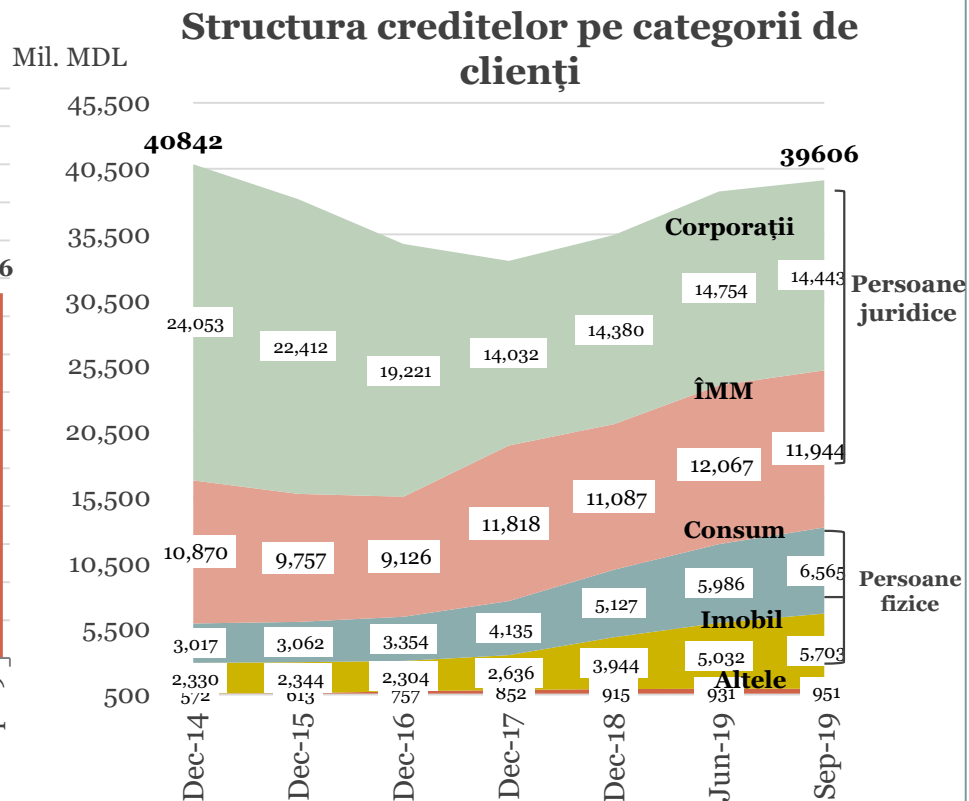
Notă: Date pentru sistemul bancar, fără Banca de Economii, Banca Socială și Unibank, și ref. la alte depozite interbancare.

Relansarea activității de creditare

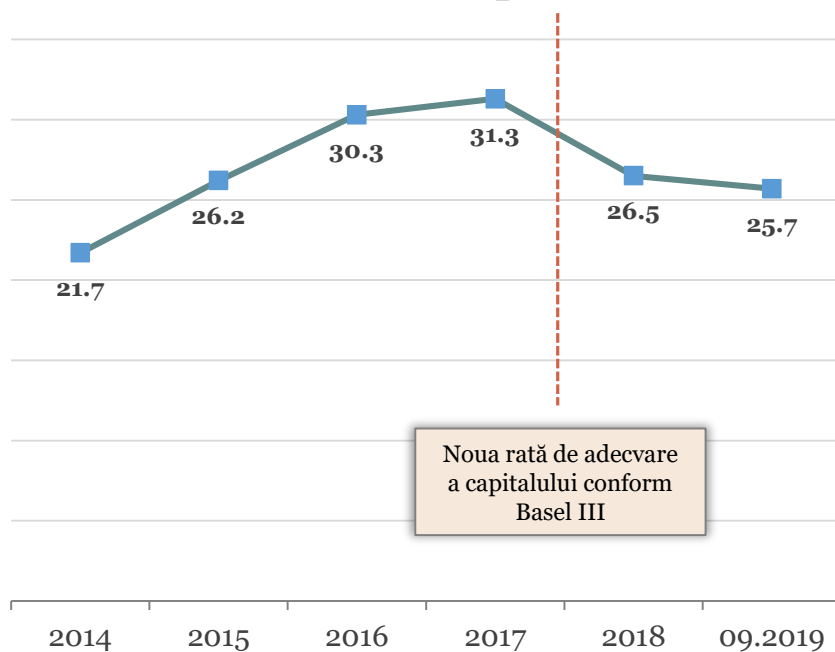
Notă: Date pentru sistemul bancar, fără Banca de Economii, Banca Socială și Unibank.

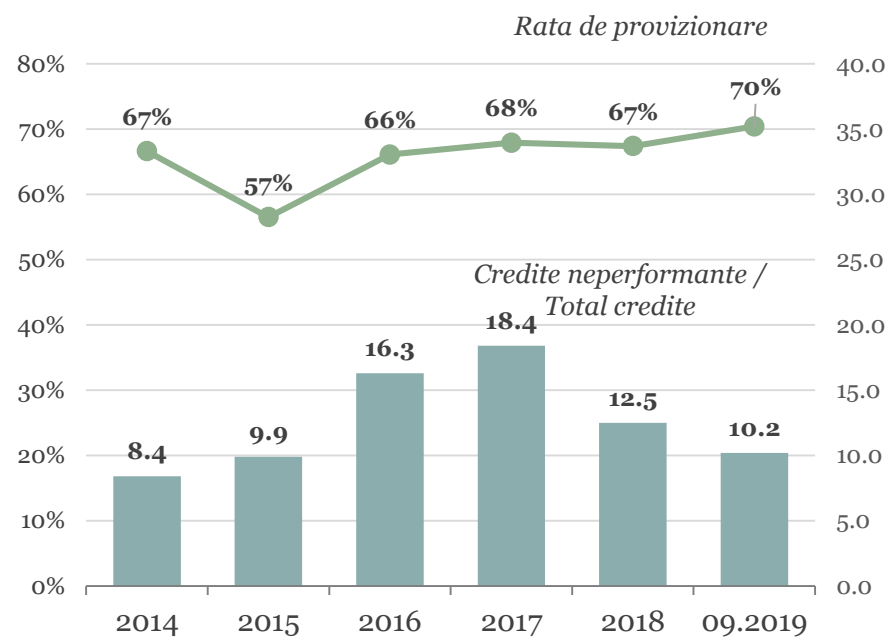

Soliditatea financiară a băncilor

Adecvarea capitalului

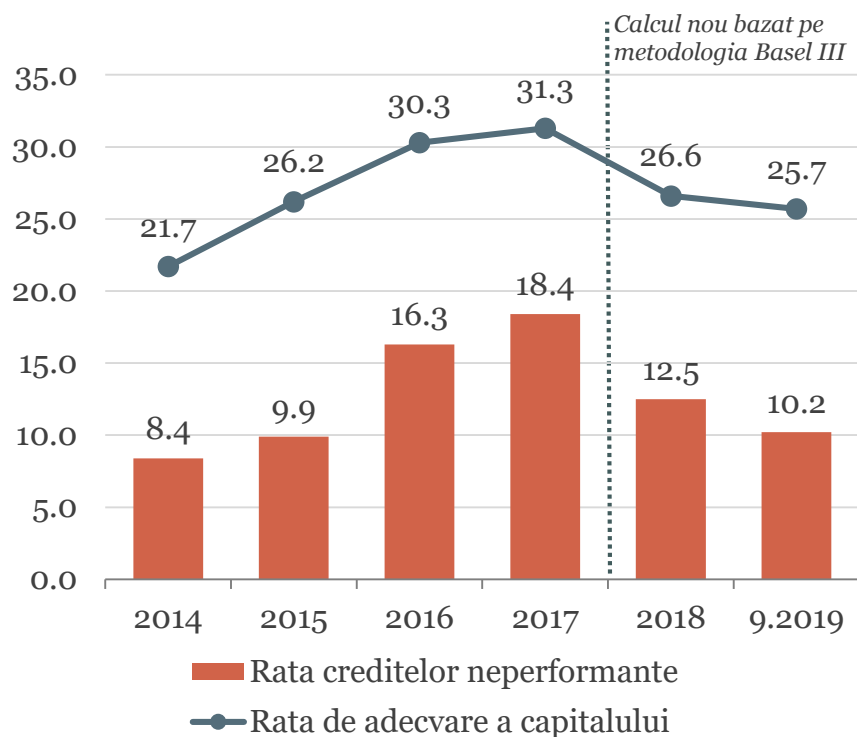
Creditele neperformante

Notă: Date pentru sistemul bancar, fără Banca de Economii, Banca Socială și Unibank.

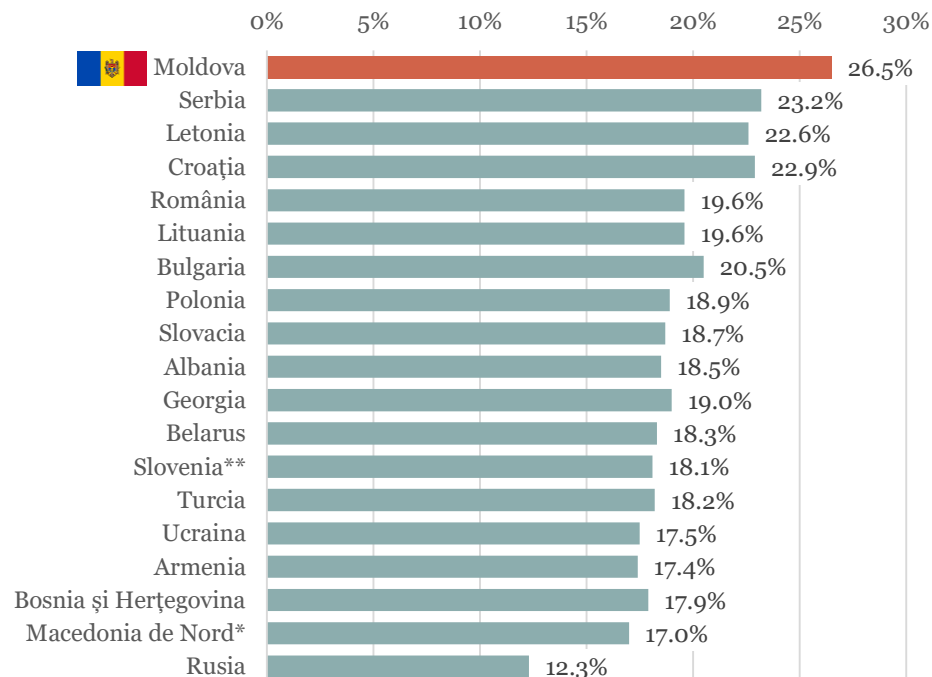

Băncile sunt suficient capitalizate

Notă: standardele de capital Basel III începând din iulie 2018.

Rata de adecvare a capitalului, iunie 2019
(* Dec. 2018, ** 2017)

Sursa: <https://www.ceicdata.com>

Transferul celor mai mari 3 bănci către acționarii care corespund criteriilor de onorabilitate și profesionalism

Victoriabank VICTORIABANK PRIMA BANCĂ DIN MOLDOVA

- Ianuarie 2018 – **Banca Transilvania (România)** a achiziționat **39.2%** din acțiuni.
- După licitația publică obligatorie pentru minorități, Banca Transilvania și BERD dețin o participație de control de 72,2%.
- Executivul s-a schimbat și este pe deplin operațional, noul Consiliu de Administrație este ales și aprobat de BNM.
- 22 august 2018- BNM a anulat regimul de supraveghere intensivă pentru Victoriabank.

FINALIZAT

Moldova-Agroindbank MAIB Moldova Agroindbank

- Noiembrie 2017 – Curtea Constituțională a decis asupra ireversibilității anulării acțiunilor.
- Decembrie 2017 – Legislația a fost modificată pentru a atenua riscurile juridice (statul va putea cumpăra și vinde acțiunile către acționarii calitativi).
- Iunie 2018 – BNM a emis o autorizație de achiziție pentru acțiuni de 41,09% către un consorțiu internațional de investitori: **BERD, Horizon Capital (SUA), Invalda (Lituania)**. Guvernul a aprobat tranzacția și a semnat un contract prealabil.
- 3 octombrie 2018 – Consorțiul internațional a achiziționat la bursa de valori **41.09%** din acțiunile băncii.
- 4 aprilie 2019 – BNM a anulat regimul de supraveghere intensivă pentru Moldova-Agroindbank.

FINALIZAT

Moldindconbank MOLDINDCONBANK

- Ianuarie 2018 – 63.89% din acțiuni au fost anulate, altele noi fiind emise, după ce foștii proprietari nu și-au vândut acțiunile.
- Acțiuni scoase la vânzare pe bursă, prețul fiind bazat pe evaluarea efectuată de una din cele 4 mari societăți de audit.
- Octombrie 2018 – BNM a prelungit administrarea temporară până în aprilie 2019.
- Vânzarea acțiunilor a fost prelungită până în aprilie 2019. În ianuarie 2019, BNM a emis o autorizație de achiziție pentru **Doverie-Invest (Bulgaria)**. În februarie, statul a cumpărat acțiunile în calitate de cumpărător intermediar.
- 19 martie 2019 – **Doverie-Invest** a achiziționat **63.89%** din acțiunile Moldindconbank.
- 14 iunie 2019 – **Doverie-Invest** a achiziționat **13,73%** din acțiunile Moldindconbank și deține în prezent **77,62%** din acțiuni.

FINALIZAT

Înlăturarea acționarilor neconformi din băncile care nu sunt de importanță sistemică

Energbank ENERGBANK

- În perioada mar. 2018 – sept. 2019 BNM a suspendat drepturile unor acționari care dețineau în total **81.03%** din acțiuni (21.03.2018: 4,92%; 11.01.2019: 52,55%; 11.01.2019: 3,98%; 21.02.2019: 9,6%; 19.09.2019: 9,98%). Grupul de acționari care deținea 52,55% din acțiuni a activat concertat fără a avea permisiunea prealabilă a BNM.
- 11.01.2019 – BNM a dispus aplicarea măsurilor de intervenție timpurie, desemnând administratori temporari.
- April 2019 – BNM a prelungit până la 11.07.2019 termenul de înstrăinare a acțiunilor pentru acționarii care au deținut 52,55% și 3,98%.
- Iunie 2019 – 9,6% din acțiuni, deținute anterior de acționarul sancționat la 21.02.2019, au fost anulate și au fost emise noi acțiuni în același număr și de aceeași clasă. Noile acțiuni au fost expuse la vânzare pe un termen de 3 luni (până în sep.2019).
- Octombrie 2019, banca a aprobat decizia de anulare și emitere a noilor acțiuni (35,67%), iar ulterior urmează să adopte decizia de expunere la vânzare.

ÎN DERULARE

Banca de Finanțe și Comerț FinComBank INTR-UN PAS PRIN VIAȚĂ

- 19.07.2018 – BNM a aplicat sancțiuni la 2 acționari, fiecare deținând 6,82% din acțiuni (în total: **13,64%**).
- 11.01.2019 – BNM a suspendat drepturile unui grup de acționari care dețineau **36,15%** din acțiuni și acționau concertat fără a avea permisiunea prealabilă a BNM.
- August 2019 – Acțiunile nou-emise sunt expuse la vânzare pe piața bursieră pentru o perioadă de 3 luni.

ÎN DERULARE

EuroCreditBank Euro Credit Bank Încredere și Prosperitate!

- 20.12.2018 – BNM a suspendat drepturile unui acționar care deținea **1,81%** din acțiuni. Acționarul respectiv a avut la dispoziție 3 luni (până la 20.03.2019) pentru a înstrăina voluntar acțiunile sale. În prezent, termenul de înstrăinare a acestor acțiuni este suspendat de drept pe perioada examinării unei cereri de la un potențial achizitor.

ÎN DERULARE

Băncile licențiate (30.09.2019)

Cota de piață controlată de investitori europeni:
~ 93% din active (Septembrie 2019)

milioane MDL

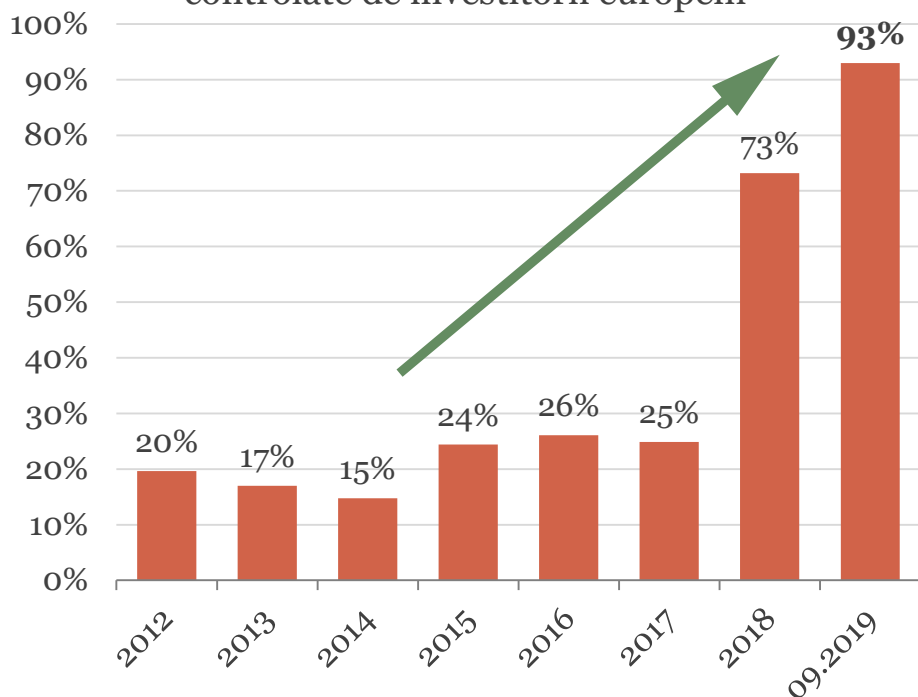
		Cota de piață	Active	Depozite	Credite	Venitul net (31.12.2018)
	MOLDOVA-AGROINDBANK *	29%	25,052.5	19,741.2	13,865.2	531.5
	MOLDINDCONBANK *	20%	17,716.0	13,499.6	7,564.5	500.3
	VICTORIABANK *	16%	14,413.4	11,358.1	3,913.3	42.5
	MOBIASBANCA *	13%	11,573.1	8,911.7	6,144.8	295.7
	EXIMBANK *	5%	4,046.1	2,799.3	1,008.4	-146.3
	PROCREDIT BANK	4%	3,748.5	1,976.6	2,423.3	74.0
	FINCOMBANK	4%	3,482.6	2,566.4	1,648.6	55.3
	ENERGBANK	3%	2,485.5	1,698.5	1,036.8	51.0
	BCR CHIȘINĂU	2%	2,185.4	1,612.1	783.3	14.7
	COMERȚBANK	2%	1,592.9	1,033.3	687.5	21.8
	EUROCREDITBANK	1%	1,201.3	826.7	530.4	11.1
Total			87,497.2	66,023.6	39,606.2	1,451.6

* – Investitori noi în 2018 și 2019 - Regim de intervenție timpurie

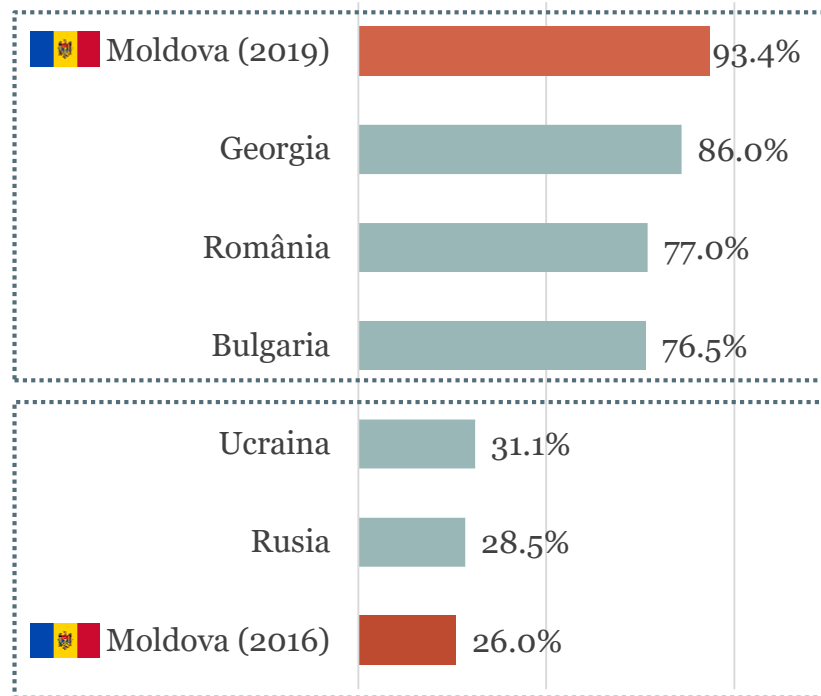

Deținătorii cotelor de piață în sectorul bancar

Cota de piață a băncilor deținute/
controlate de investitorii europeni

Cota de piață a băncilor deținute / controlate
de investitori din străinătate, 2017

Sursa: Rapoartele anuale ale băncilor centrale

Briefing de presă:

**Raportul asupra inflației nr.4, 2019
Consolidarea sectorului bancar**

6 noiembrie 2019